

OBRRTNIK

Glasilno Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Cesta 29./X. št. 19 (Marn Josip).
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.—
posamezna številka . . . 1'50 .

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponašanje člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto VI.

Ljubljana, dne 11. junija 1937.

Štev. 4

Preizkušnja

Če kdo doživlja v današnjih, vsestransko razvrzanih časih težke preizkušnje, smo to gotovo v prvi vrsti obrtniki. Vztrajno vidimo kako filozofirajo na raznih sestankih, zborih itd., posebno političnih o odpomoči obrtniškega stanu, kar se, kot zaključek zrcali seveda tudi v dolgovestnih resolucijah in le pri tem ostane!

Mi z našim pokretom smo že zdavnaj uvideli, da pot, ki nam je bila narekovana in odmerjena po političnih strankah, ni bila prava in zato smo se tudi lotili težkega posla na preroditvi obrtniških mas ter osamosvojitve našega stanu. Uvideli smo, da politične razmere razdirajo in ovirajo naravni razvoj in da potom političnih shodov, resolucij, prošelj itd. pri trenutnih režimih ni mogoče doseči ugoditev vsaj minimalnih življenjskih pogojev, vsled česar smo tudi obrtniki ubrali pot samopomoči, t. j. pot tesno povezane stanovske in strokovne organizacije, prostovoljne borbene organizacije „Društva jugoslovanskih obrtnikov“ dravske banovine. Seveda to političnim strankam, posebno v Sloveniji, kakor tudi nekaterim posameznikom ni bilo všeč. Saj imamo še danes obrtniške organizacije, katerih pripadnost je jasno obeležena kateri politični stranki pripadajo. Zato se ne čudimo, ko sta se našli v bratskem objemu tako vladajoča stranka, kakor opozicijska, tedaj, ko bi se obrtniku moralo zanjajčiti in prožiti možnost izreči svobodno svojo voljo za svojo obrtno zbornico in s tem korak po poti naprej k osamosvojitvi. Razpustili so nam našo v dravski banovini doslej največjo prostovoljno borbena organizacija, ker je zajela v svoj krog najširše mase slovenskega obrtništva ter ga navdala z zavestjo stanovske pripadnosti. Političnim obrtniškim organizacijam je to prišlo morda prav, saj nimajo svojega, po svojih mislih, željah in zahtevah obrtništva prikojenega načelnega programa, kakor ga ima „DJO“, zato so s svojim delom pod patronanco političnih voditeljev in z obrtniško nezavednostjo morda v podzavesti vstvarjali s svojim delom nerazpoloženje in razkol v obrtniških vrstah ter onemogočali naš popolen uspeh, nezavedajoč se, da so služili in še danes služijo s takim delom nasprotnikom obrtništva. DJO, kot edina doslej izrazito borbena prostovoljna, nepolitična organizacija ima dovolj jasno načrtan načelni program in vsled tega jasnega programa se tudi obrtništvo preizkuša...

Politične stranke tako vladne, kakor tudi opozicijske več ali manj zasledujejo v gibanju osamosvojitve obrtništva na vseh področjih njegovega udejstvovanja, politične cilje in to iz samega strahu, ker stanovsko gibanje zasidrano in utemeljeno v najširših masah samo po sebi ruši pozicije političnih strank; vsled tega pa ta razvoj, mesto, da bi ga podpirale z vsemi mogočimi sredstvi in intrigami ovirajo in se spuščajo z njim sem in tja v odkrito borbo, pri čemer se poslužujejo najradikalnejših sredstev, razpustov stanovskih organizacij, preganjanje posameznikov itd. itd.

Zgodovina nas uči, da ljudje obračajo, usoda obrne; zato moramo obrtniki bolj, kot kdajkoli držati ravnotežje sedaj v težkih časih preizkušnje s političnimi strankami in dobro varovati temelje nam porušenih stavb, ki smo jih zgradili težko, da bomo za časa pripravljene vsi ter na osnovah naprej zgradili še večje in še bolj klubujoče trdnjave.

Limanice, ki nam so jih nastavljali in katerim nasedajo nekateri iz naših vrst še danes, deloma zavestno iz koristoljublja, deloma zapeljani, so nam dovolj poznane, zato se jih tudi vsi stanovi zelo ogibajo in tudi obrtniki so jim že v večini pokazali hrbet.

Naše gibanje po osamosvojitvi ima trdne temelje, razmere same pa skrbe, da se zgradba vstrajno gradi, s čemer utrjujemo svoje pozicije; naš stan, ki je bil razkropljen po vseh mogočih strankah, s katerimi nas niso razen nezadovoljstva vezali nikaki interesi, išče naravne struge, ki je končno le v naših lastnih stanovskih organizacijah.

Po tej poti se torej povsem naravno razvija družabno življenje in njega razvoj se ne sme ovirati ali zadrževati, ker ga v ostalem že radi njegovega naravnega toka ni mogoče zaustaviti. Posebno zdrav za celoto in stanove, pa je tak pojav koristen za splošnost v vseh edinicah in ustanovah, kjer gre za interese obrtništva.

Vsega tega se mi dobro zavedamo, zato je nujno potrebno sodelovanje posameznika za celoto in narobe v obrtniškega stanu. Delo naše mora temeljiti na gospodarskem izživljanju, da bo imelo vedno več uspeha, pri tem pa moramo odvrčati škodljive strankarske politične vplive, da bodo naše prostovoljne in prisilne obrtniške organizacije ter ustanove torišče dela, kar bodo stvarno lahko, če se bodo emancipirale od ne gospodarskih vplivov.

Posledice strankarske politike dovolj težko občutimo na svojih ramah v finančnem in gospodarskem oziru, najsibo v posameznih ustanovah do najvišjega mesta in pa narobe, zato je že treba enkrat za vselej izbaciti politiko iz vseh mest, kjer se odloča o biti ali ne biti našega gospodarstva in financ; urejevanje pa je prepustiti zastopnikom gospodarskih organizacij, ki so poklicani za to delo, na katero se kot edino mero dajni poznavalci tudi najbolje razumejo.

Vsa jadikovanja in zabavljanja onih stanovskih predstavnikov, ki oblače in vedre po milosti političnih mogočnejev ter izgovarjanje na neuspehe na določenih mestih v prid obrtniškega stanu je samo zato, ker politične stranke rabijo nekaternike, da naj bi zastopali stan, za kar nimajo dejansko legitimacije, najdejo pa se ljudje, ki tako delo hlapčevsko opravljajo v sramoto vsega obrtniškega stanu. V tem je tudi vzrok razcepljenosti slovenskega obrtništva, ki je

v tem pogledu v Sloveniji edino. Vprašamo danes, kakor smo stavliali vprašanja preje, kaj pa ste storili za obrtnika izvoljeni — imenovani zastopniki za obrtništvo na visokih mestih, ko ste v bratskem objemu pod patronanco političnih strank in njihovi volji postali zastopniki obrtništva? Na to bo odgovor, kot vedno — molk. Izgovarjanju na neuspehe ni v naših vrstah iskati vzroka, saj imate vso politično podporo na razpolago, pa tudi mi Vas v ničemer ne oviramo. Skratka, ker ste v službi politične stranke in ne v službi svojega stanu, ne dosežete ničesar. Izgovarjanje na nas ne drži, kakor ni nikdar držalo, ker naših zastopnikov ni na onih mestih, kjer se deli usoda in reže kruh. Če ste obrtniški zastopniki resnično in če imate maso za seboj, morate tudi uspehe doseči. Če pa tega nimate, ne morete obrtništva zastopati; pustite svoja mesta in naj obrtništvo svobodno izvoli druge zastopnike, ki ga bodo uspešneje zastopali — z legitimacijo, ki jo morajo prejeti od obrtništva samega in ne od političnih strank.

Naša borba za osamosvojitve gre naprej brez kompromisno po naših dovolj začrtanih načelnih programih, ker zavesti globoko vsidrane v obrtniških srcih se ne da razdružiti in tudi vezi tako vsidranih ne raztrgati, ker je ni moči, ki bi naravni tok mogla zaustaviti!

Preizkušnja je na nas trda in težka pest nas preizkuša. Delo na osamosvojitvi in preroditvi mora napredovati, čeprav se nam stavlajo umetne ovire na pot. Kdor je z nami ta odklanja kompromise, v svoji zavesti sodeluje na vseh popriščih obrtniškega udejstvovanja, posebno še pri tisku in njega razširjenju. Zato je naloga vsega zavednega obrtništva, podpreti naš list „Obrtnik“, ga postaviti na vodilno mesto in mu tudi, kot najuspešnejšemu propagandnemu organu pridobiti čim več pripadnikov.

Slabiči živijo in ribarijo v kalnem odrejeno dobo. V taki se danes nahajamo, zato je potrebna preizkušnja, ker bomo le v preizkušnjah prekaljene obrtniške tovariše v bodočnosti potrebovali za naše vodstvo, ki se niso in ne uklonijo po vstrajni zahtevi osamosvojitve pred nikomur, ker glas stanu in zahteva stanu sta poziv na vstrajanje v borbi za obrtniške pravice in za dosego teh so potrebne žrtve, premagovanje in preizkušnja!

Elektrotehniška stroka za svoje pravice

Ena izmed najnaprednejših tehničnih obrti, ki se še vedno izpopolnjuje je gotovo elektrotehniška. Novi obrtni zakon je tudi v naši državi tej stroki z zakonom odredil svoj položaj, ker smo se do tedaj nahajali v pogledu podeljevanja koncesij v dispennem stanju, za to so posebno elektrotehniški krogi pozdravili zakonsko ureditev svojega stanu. S posebno uredbo o razmejitvi elektrotehniških obrti med seboj, pa je tudi določen delokrog med posameznimi stopnjami: elektroinstalaterji, elektrotehniko po vrstah itd.

V pogledu izvrševanja elektrotehniških in elektroinstalaterskih del, je baš zadnja leta sem zavladal tak položaj, da je v zadnjem času razgibal vrste samostojnega obrtništva te stroke, ki se je pričelo zdru-

ževati in tesneje nastopati v zaščito svojega stanu.

Slovenski obrtniki te stroke so si že leta 1923. kot prvi izmed vseh v državi ustanovili svojo zadrugo po predpisih starega obrtnega zakona, ki je poslovala do izdaje novega zakona ter se pretvorila na to v sedanje Združenje elektrotehničnih obrti Dravske banovine. Z novim obrtnim zakonom se je topogledno izvršil preokret tudi v drugih delih naše države, s tem, da so si elektrotehnični obrtniki začeli ustanavljati svoja združenja. Z ustanovitvijo le teh, pa so se začele urejevati tudi prilike ter razmotrivala vprašanja zaščite tega stanu in pravic, ki pripadajo elektrotehničnemu obrtniku. Kakor so se stanovsko prisilno obrtniki organizirali, tako gre nadalje težnja za tem, da se tudi v socialnem

Obrtniki, kupujte pri tvrdkah,
ki oglašujejo v našem listu, katere Vam najtopleje priporočamo!

Zaščitne barve proti rji

Vsem industrijam, tovarnam, kov. obratom, pleskarjem itd. priporočamo **zanesljivo sredstvo** proti rji, pari, kislinam, vplivom vode itd.: **barve znamke „SIAL“.**

„SIAL“ D. D., BOROVNICA

Prodajno zastopstvo za Slovenijo:

MILAN D. ČESNIK, LJUBLJANA
SLOMŠKOVA ULICA ŠTEV. 12.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN VZORCE!

pogledu in gospodarskem oziru ohrani tak položaj tej stroki, kakor zahteva tudi odgovornost. Samo izvrševanje golih upravnih stvari po združenjih nikakor ne zadovoljuje članstva, ker združenja sama morejo izvajati le v odrejenem delokrogu posebne posle določene z obrtnim zakonom, v katerih delokrog pa ne spada zaščita v najširšem smislu besede, ker združenja nimajo eksekutivnih pravic.

Združenje obrtnikov elektrotehniške stroke v Ljubljani sicer uspešno posluje po smernicah obrtnega zakona, ter tudi uspešno izdaja že nad 6 let svoje strokovno glasilo „Elektrotehniški Vestnik“ poleg uspešnih vzgojnih specialnih tečajev za svoj naraščaj, toda v pogledu zaščite stanu pa ne more tako delovati, za kar tudi nima določenega delokroga in pravic. Omenimo naj, da je velika krivica tej stroki šušmarstvo, ki na vse mogoče načine škoduje uspešnemu razvoju in pravilni elektrifikaciji, najsibo pri izvedbi del tako po odgovornosti, kakor tudi kvaliteti. Poleg šušmarstva pa teže to stroko še tudi razna druga vprašanja.

V kolikor smo bili Slovenci prvi, da smo se organizirali, v toliko nam manjka pri tej stroki solidarnega nastopa, kajti predvsem skupen nastop in prava obrtniška zavest slehernega obrtnika elektrotehniške stroke v Dravski banovini bi bila, če bi se podredili interesom skupnosti, kar bi že v mnogočem olajšalo položaj. Tovariši iz Savske banovine so nas v tem pogledu prehiteli, ki so po organiziranju svojega združenja takoj uvideli brezupen položaj in pričeli sistematsko borbo za ureditev prilik v svoji obrti.

Zagrebski elektroinstalaterji so uvideli, da je rešitev v skupnosti ter so se vsled tega, da se morejo uspešno pripraviti za bodočnost, združili še v posebni nabavljalnici in prodajni zadrugi, v katero je vstopilo takoj ob ustanovitvi nad 60 zagrebških obrtnikov. Kot dokaz prebujene stanovske zavesti in organizacije so zagrebški elektroinstalaterski obrtniki za svoje usluge in izdelke proti nelojalni konkurenci in za ugled svojega stanu izdali enotne cene. O tej svoji akciji so tudi informirali najširšo javnost — odjemalce preko vseh zagrebških oziroma hrvaških časopisov. V svojem sporočilu javnosti navajajo elektroinstalaterji, da so se združili v nabavljalnici in prodajni zadrugi „Struja“ ter izdelali minimalen cenik, ki bazira na realnih strokovnih kvalifikacijah kvalitetnega mojstrskega dela in z zakonom dopuščene za služka-dobička.

Kot razlog, ki je bil povod za izstop pred javnostjo z enotnim cenikom navajajo, da so težke prilike, v katerih se zadnja leta ta obrtniška stroka nahaja; posebno podčrtavajo veliko umazano in škodljivo ter često nelojalno konkurenco med obrtniki samimi ter nelojalen postopek trgov-

cev-grosistov z elektrotehničnim materijalom, ki so prodajali material vsakemu enako, s čemer so le ti znatno podpirali tudi šušmarstvo. V naslednjem navajajo potrebo ureditve prilik na ta način, saj bo imela od tega korist javnost sama, t. j. odjemalci, ker bodo prejeli res dobro kvalitativno delo, kar mora biti predpogoj za vsako varno izvedeno instalacijo, za katero more odgovarjati le pooblaščen elektrotehnični obrtnik.

Akcija hrvaških elektrotehničnih obrtnikov je našla ugodnega odmeva tudi v vseh ostalih pokrajinah države, pa tudi pri nas v Sloveniji. Saj so se zadnje čase vršili razni sestanki in izmenjavale misli, kako bi tudi pri nas v Dravski banovini, ki je v pogledu elektrifikacije na prvem mestu uredili položaj. Seveda so se našli nekateri veletrgovci in pa tvornice elektrotehničnega materiala in potrebščin, ki jim nastop obrtnikov teh strok ne gre v račun, razumljivo, ker obrtniki zahtevajo izvajanje elektroinstalacijskih del zase ter zahtevajo tudi kontrolo nad prodajo elektroinstalacijskega materiala, katerega baš nekatere velike trgovine prodajajo vsakomur, čeprav tudi šušmarju ter ga tudi često podpirajo.

Poleg prednjega pa je posebno važno za elektroinstalaterje tudi ureditev vprašanja elektroinstalacijskih del po samoupravnih organih t. j. banovini in občinah, katere na veliko izvajajo instalacijska dela, mesto da bi iste prepustili v izključno izvajanje pooblaščenim elektroinstalaterjem, ki jih je dovolj v Dravski banovini,

pa tudi redno izvršujejo svoje davčne obveznosti. Tudi elektrotehnični naraščaj, ki je dobro vzgojen v dravski banovini je treba pravilno in primerno zaposliti, kar pa bo mogoče le, če oblast rigorozneje nastopi proti šušmarjem, uredi vprašanje izvajanja hišnih instalacij tako, da jih sme izvrševati le instalater, vsa samoupravna podjetja pa naj izvajajo zunanjo elektrifikacijo in vrše propagando z porabljivci.

Mnogo perečih vprašanj in težkoč ima elektrotehniška stroka, ker pa je delo, ki ga izvršuje elektroinstalater tudi odgovorno in često življenjsko nevarno ako ni pravilno izvedeno, zato mora veljati načelo, da naj izvršuje vsa dela le priznan pooblaščen elektroinstalater, ki ima zato tudi vse pogoje izpolnjene. Vsak, ki pa tega nima in če taka dela izvaja, naj bo najstrožje kaznovan z onim vred, ki šušmarju delo odda.

Obrtniki vseh strok pa moramo paziti na to, da oddajamo dela vedno pooblaščenim mojstrom, kar posebno velja za elektrotehniško stroko, ki je sestavni del gradbenih obrti. Posebno zlo za uspešno elektrifikacijo in izvajanje del so razni karteli materiala, ki so tudi pri nas povzročili, da so cene od 20 do 30% v elektrotehniški stroki višje od lanskim cen.

Vse prednje težkoče in vprašanja kažejo tudi nam elektrotehnikom in elektroinstalaterjem v dravski banovini nujno potrebo, čimprejnjega enotnega nastopa nas vseh k ureditvi svojega položaja, položaja naših monterjev in vajencev in s tem razvoja pravilne in smotrne elektrifikacije, po zgledu tovarišev v Savski banovini. Ne smemo se strašiti truda in naporov, pa tudi ne morda nekaterih nezavednih tovarišev, ki tudi naši stroki jemljejo ugled s svojo nelojalno konkurenco in postopanjem pred javnostjo. Vse to bomo premostili in uredili ter bomo tudi posameznike, ki nam danes kvarijo ugled, pripravili do tega da jih bo javnost sodila. S pomočjo oblasti, krepko podporo javnosti in zato poklicanih ustanov moramo tudi elektrotehničnemu stanu v Dravski banovini ustvariti položaj, kot ga ta stroka ima drugje, pri čemer pa ne pozabljamo, da bo s tem urejen tudi gmoten položaj naših pomočnikov in vajencev, na katerih leži bodočnost našega stanu!

Praktični tehniki

Stan, ki se polagoma ustvarja že iz leta 1911. semkaj, so brez dvoma absolventi mojsterskih-delovodskih šol, raznih strok, ki so dokončali svojo teoretično izobrazbo po izučeni vajeniški dobi, položenim pomočniškim izpitom in parletni praksi na Tehniški srednji šoli, oziroma bivši Obrtni šoli z dveletnim letoletnim obiskovanjem teh šol.

Preko 1000 je že danes absolventov v poklicih elektrotehniške, strojne, mizarске, tesarske, zidarske, studenčarske in lesostrugarske stroke, ki so v najrazličnejših obratih zaposleni, oziroma se samostojno udeležujejo kot obrtniki pa tudi industrijci. Vsi navedenih strok pripadajo najnaprednejšim tehničnim strokam, katerih obzorje se še vedno širi, tako, da je često postavljen posameznik pred nova dejstva izumov tehnike. Vsemu temu pa posameznik, ki je absolvirat že pred leti, ne more slediti, kar je sicer dolžnost, če noče zaostati; temu v odpomoč pa so si absolventi delovodskih šol ustanovili že pred 12 leti svoje organizacije, katerih sicer poprej ločeno paralelno delovanje

ni dosegalo onih uspehov, kakor so potrebni v zaščito praktičnih tehnikov, pridobljenih pravic in priboritev vpliva, kakor to temu stanu gre. Leta 1935. se je iz vseh bivših in končno leta 1936. s pritegnitvijo organizacije gradbeno-rokodelskih šol formirala edinstvena organizacija „Praktičnih tehnikov“, katera je danes edina zastopnica vseh teh absolventov goraj imenovanih šol.

Ker mnogo praktičnih tehnikov zavzema že najrazličnejše vidne položaje v naši javnosti, pa tudi v obrtniškem pokretu, posebno v obrtniških združenjih in celo v Zbornici za TOI, je prav, da se tudi mi bavimo z vprašanjem tega stanu, ki nastopa in bo tudi preporočil obrtniške vrste, saj so baš našete stroke številne in končno tudi odločujoče v obrti sami.

V organizaciji praktičnih tehnikov rama ob rami, ter z roko v roki sodelujejo absolventi ne glede na to, kdaj je kdo absolvirat, kakšno mesto kje zavzema posameznik, kako je opredeljen po političnem prepričanju, temveč vsi solidarno sodelujejo samo po začrtanih smernicah

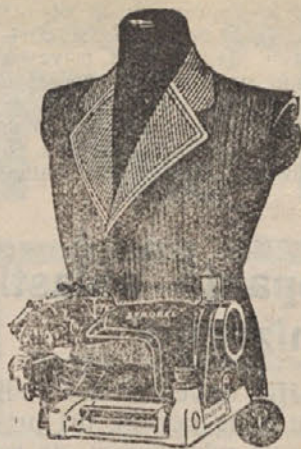
V vsakem javnem lokalu zahtevajte list »Obrtnik«! Kdor podpira nas, tega podpirajmo obrtniki!

svojih pravil, t. j. za zaščito in upoštevanje pridobljenih pravic za dober naraščaj bodočih absolventov, v glavnem pa se strokovno izpopolnjuje članstvo potom prirejanja poučnih ekskurzij, ki jih je prav ta organizacija za svoje članstvo že več izvedla v inozemstvo, prav tako pa tudi v naši ožji domovini. Posebno skrb posveča knjižnici, kjer so članstvu na razpolago najnovejše tehniške knjige vseh strok in si iste organizacija nabavlja po materijelnih možnostih sproti, kakršne so potrebne, posebno specialne. Ceneč pomen strokovnih predavanj, tudi te izvaja z najaktualnejšimi vsebinami, najrazličnejših tem. Skratka je to prepotrebna organizacija, katere vpliv pa tudi pomen cenijo tako v prvi vrsti absolventi sami, najsi radi intervencij za članstvo v najrazličnejših pravicah, posebno pa se upošteva mnenje in predloge, ki jih organizacija iznaša po proučitvah k najrazličnejšim zakonskim osnutkom itd. itd.

Na obrtniškem stanu samem je, posebno pa na vodstvih organizacij, da si pridobe v svoje vrste in med se preizkušene in aprobirane mlade delavce, ki se rekrutirajo iz vrst absolventov delovodskih šol, ki so se, oziroma se le aktivno udeležujejo dela v tej organizaciji, kajti baš preizkušenih delavcev, ki so vršili vse podrejene funkcije z idealizmom in to še vrše v taki organizaciji, kot je omenjena, rabimo posebno v najrazličnejših obrtniških organizacijah in ustanovah, saj nam prilike potrjujejo dejstvo, da prav radi tega, ker čisto nimamo pravih ljudi na pravih mestih, tudi ne dosežemo uspehov kakor bi jih sicer. To je posebno važno tudi zato, ker se mora vsak praktični tehnik seznanjati tako z zakonodajo, iz najrazličnejših področij, kakor se marsikateri obrtnik, ki sicer zavzema vidne položaje ne poglubi v to, enostavno iz razloga, ker nima časa ali pa je temu odrevenel.

Današnji čas zahteva na vseh vodilnih mestih izkušenih moči, ki se znajo prilagoditi in izvrševati vsako funkcijo in za našete stroke se rekrutirajo moči v organizaciji praktičnih tehnikov, ki ji mora tudi obrtništvo posvečati več pažnje, ustanove pa so že seznanjene z njenim delom, ustrojem in delovanjem.

Ljubljanski velesejem od 5. do 14. junija bo obiskovalcem nudil mnogo novega in zanimivega. Z obilico razstavljenih predmetov, tako strojev, kovinskih, papirnih, kemičnih, živilskih, usnjenih izdelkov in drugega blaga, podajata naša domača industrija in obrt pregled o svojem delu in napredku v preteklem letu. — Za posetnike zlasti privlačne pa bodo še posebne razstave: Razstava poljedelskih strojev. Vzoren sadni vrt, zasajen z najplemenitejšim špalskim sadnim drevjem, ki ga je uredil poznani sadjar Frido Lenard. Razstava malih živali, ki jo priredi društvo „Živalca“. Lovska razstava, ki bo pokazala v skrčeni obliki stanje slovenskega lovstva ter stalež divjadi po kakovosti in gostoti, nadalje zgodovino lovstva, lovsko opremo, lovsko statistiko, gospodarsko vrednost lova itd. Na tej razstavi se bo izbralo predmete, ki bodo potem poslani na svetovno lovsko razstavo v Berlin. V priključku lovske razstave bomo videli živalski vrt, v katerem bodo zastopane mnogoštevilne vrste dlakaste in pernate divjadi naših gozdov. — Razstava pohištva in avtomobilska razstava bosta nudili bogato izbiro najmodernejših kakovostno dovršenih in v ceni najraznovrstnejših izdelkov v skladu z novodobnimi praktičnimi izsledki arhitekture in tehnike. — Gospodinja nam bodo letos pokazale vzorno stanovanje, v katerem se more gospodinja res udobno in srečno počutiti. V zvezi s to razstavo bo prirejena velika modna revija dvakrat dnevno, popoldne in zvečer. Tu bodo naši najboljši domači modni saloni, modistke, čevljarji in čevljarne ter frizerji pokazali najmodernejše modne kreacije za dame in gospode, perilo, kopalne obleke itd. Zanimivost te revije pa bo tudi še to, da bo poživljena z varietejnimi točkami mednarodno znanih artistov. Ljubljanska tobačna tovarna bo imela razstavo tobačnih izdelkov mo-

STROBEL

SPECIALNI ŠIVALNI STROJI ZA:

KROJAČE

za pikiranje in stafiranje

KRZNARJE

za šivanje kakor tudi za pikiranje krzna

na **LJUBLJANSKEM VELESEJMU**
V PAVILJONU G

B. Magdič — Zagreb, Radišina 11

nopolske uprave, ki bo gotovo zelo privlačna. Razstavljeni ne bodo samo izgotovljeni tobačni izdelki, ampak bo podan tudi pregled tobačnih vrst, njih izvor, predelava tobaka in tobačne mešanice. Ko si boste vse to ogledali in si marsikaj zapomnili za poznejšo praktično uporabo doma, pa boste stopili na vinski oddelek velesejma, to je prostor, kjer se običajno shajajo znanci in prijatelji iz vseh krajev naše prostrane države,

da obnove in utrdijo prijateljstva pri kozarcu dobrega vina in prigrizku. Številne godbe, plešišča, vrtljaki, avtodrom, tobogan in številne komedije bodo razveseljevale staro in mlado. — Priporočamo Vam, da ne pozabite obiskati ljubljanskega velesejma, ki bo letos od 5. do 14. junija. Na železnicah imate 50% popust za potovanja od 31. maja do 14. junija, za povratek pa od 5. do 19. junija.

Zveza slovenskih obrtnikov ustanovljena

V nedeljo dne 6. t. m. so se zbrali takozvani zastopniki slovenskega obrtništva v Rokodelskem domu v Ljubljani in si ustanovili baje že dolgo zaželjeno matico zavednih slovenskih obrtnikov „Zvezo slovenskih obrtnikov“. Po podatkih, ki smo jih prejeli, se je ustanovnega občnega zbora udeležilo od mnogo napovedanih podružnic vsega le 19 s skupno 27 delegati, ostali pa so bili opazovalci. Za predsednika je bil izvoljen g. Karel Kavka, tesarski mojster iz Ljubljane po kratkem intermezzu, ker je ostal dosedanj voditelj slovenskih obrtnikov g. Ivan Ogrin, podpredsednik Zbornice za TOI v veliki manjšini, kot kandidat za predsedniško mesto. Kooptirali so tudi v odbor g. J. Musarja, mesarskega mojstra in predsednika Društva rokodelskih mojstrov v Ljubljani, kot glasi poročilo v „Slovcu“ z dne 8. t. m., dejansko pa to ne odgovarja resnici, ker navedeni tega mesta ni prevzel in je to tudi odklonil, ker ni imel pooblastila. To samo mimogrede. Namen

zveze je zastopati koristi obrtnikov, zbuhati obrtniško zavest ter združevati vse obrtnike na krščanski in slovenski podlagi.

Radi reda je bila formalno izrečena tudi zahvala g. Ogrinu za dosedanje vodstvo in delo. Pri raznoterostih so vsi delegati v vprašanju Okrožnih odborov odklanjali nadaljnji obstoj istih, vendar pa ni bilo sklenjenega nič pozitivnega o tem vprašanju.

Rebekovi prostovoljni obrtniški „Zvezi obrtnih društev“ se je torej pridružila nova „Zveza slovenskih obrtnikov“. Prva je izrazil privesek JNS stranke, druga pa ne more skriti obeležja JRZ stranke, zato mislimo, da ne bo ničesar z izraženim upanjem, kakor, da bo uspela v kratkem druga Zveza, organizirati vse zavedne slovenske obrtnike pod svoje okrilje. Da bo nastala borba med obema, čeprav so tako sporazumno nastopali ob priliki volitev v Zbornico za TOI je jasno, saj je bilo že na zboru naštevano, katere Rebe-

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije a. d.

Podružnica Ljubljana

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd

Delniška glavica Din 75,000.000

Udeležba države Din 30,000.000

Glavna podružnica
ZAGREB

Podružnica Sarajevo

Podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Priviligirane Agrarne banke.

Sprejema na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitev.

Upravlja imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Brzjavni naslov: „Zanatska“ Ljubljana

Telefon štev. 20-30

Račun Poštne hran. štev. 14003

Okrožni odbori obrtniških združenj.

Skupščine okrožnih odborov obrtniških združenj se vrše v nedeljo, 13. junija t. l. Opozarjamo vse izvoljene delegate združenj na polnoštevilno udeležbo. V Ljubljani se vrši skupščina v hotelu „Miklič“ ob 8:30 dopoldne. Zanimivo je, da je to šele prva redna skupščina, čeprav Okrožni odbori obstoje že skoro 5 let.

IZ UREDNIŠTVA.

Naprošamo vse tovariše naročnike, posebno funkcionarje obrtniških prisilnih in prostovoljnih organizacij, da nam redno poročajo o vseh dogodkih svojega kraja iz obrtniškega pokreta. Naj bo naš list javna tribuna za vsa taka poročila. V kolikor kdo ni dosedaj aktivno sodeloval pri listu in to v bodoče želi, prosimo za sporočilo, da bomo poslali navodila.

IZ UPRAVE.

Ponovno smo že poslali opomine za plačilo naročnine, zato sedaj ponovno apellramo na poravnavo tega. Nakažite po poštni položnici 12.896. Pridobivajte novih naročnikov. Tem potom opozarjamo tudi vse one, ki še doslej kljub jasnim opominom niso izpolnili svoje obveznosti, da bomo storili vse, da pridemo do plačila. Upoštevajte in takoj nakažite.

kove organizacije bo nova Zveza v najkrajšem času vzela pod svoje varuštvo. G. Šimenc pa je izrazil prepričanje in vero v osamosvojitve obrtništvu ponovno na tem mestu ter naglasil svojo neizpremenjeno linijo v tem pogledu, če je bilo iskreno ne vemo.

Kot kronisti beležimo to vest v prepričanju, da ne bo ne ena, ne druga sedaj dovoljenih obrtniških prostovoljnih organizacij dosegla uspe-

hov za koristi obrtništvu, čeprav mi to obema želimo, ker nas veseli, vsak napredek za obrtniški stan. Samo dejstvo, da sta obe priveska političnih strank pa nam narekuje opreznost in to tudi obrtništvu priporočamo vsled agitacij za včlanjenje v imenovane organizacije oziroma njihova Društva obrtnikov in Obrtna društva, ki so njihove osnovne edinice, Zveze pa so matice obeh.

O. z. pod nekim obrtom v tem slučaju obrtniškim obrtom, razumeva samostojno gospodarsko delo in takim se sploh ne more smatrati delo osebe, katera je istočasno zaposlena kot pomožno osebje pri drugih imetniških obrtniških obrtih. Prav tako ne morejo niti strokovni delavci industrijskih podjetij, če niso poslovodje, istočasno izvrševati neko obrtniško delo. Nasprotno temu ne obstoje zapreke, da se dva ali več samostojnih imetnikov obrtniških obratov v smislu obstoječih zakonskih predpisov družijo v cilju skupnega izvrševanja obrti.

Savez hrvatskih obrtnikov in postopanje oblasti s prostovoljno obrtniško organizacijo

Bratski Savez hrvatskih obrtnikov s centralo v Zagrebu in mnogimi podružnicami širom države, prireja že nekaj let sem uspešno obrtniške loterije, pri katerih so dobitki izključno le obrtniški izdelki. S tem pomaga najbolj prizadetim obrtnikom in jim nudi delo.

Po novem pravilniku o zasebnih loterijah pa je predvideno, da morajo one organizacije, katerih delokrog se razteza na cel teritorij države, prirejati loterije s takim številom srečk, kakor izjavijo oblasti prve stopnje, da jih bo mogoče prodati v njihovem teritoriju in, da je taka loterija koristna za stan. Tozadevno je SHO posljal preko svojih edinic vsem upravnim oblastem prve stopnje dopise. Zelo čuden odgovor je prejel od Sreskega načelstva v Iloku, češ, da ta pozna samo prisilna združenja po obrtnem zakonu in Zbornice. Kakšnega Saveza hrvatskih obrtnikov, ki po mnenju te oblasti nima nikake zveze z obrtniki sreza v Iloku, ne pozna, ter vsled tega nima nikakih garancij za ta Savez niti za denar, kam bo ta uporabljen, ker ni ta organizacija nikakršna legitimna ustanova za obrtnike sreza Ilok.

O tem je bil SHO obveščen ter tudi takoj storil vse potrebne korake pri pristojni banski upravi in ministrstvu, da se taki slučajji ne bodo več ponavljali. Pripominjamo, da obstoja SHO že 29 let, je ena najkrepkejših in borbenih obrtniških organizacij v državi in prireja, kar se razume, navedene loterije le s privoljenjem pristojnih ministrstev. Teritorij Saveza je cela kraljevina in ima tudi zato potrjena pravila od ministrstva za trgovino in industrijo. Razumljivo je, da je ta postopek razburil najširši krog obrtništvu, za to tudi mi v celoti razumemo to ter se tudi pridružujemo graji tega postopka, kakor je to storila obrtniška in ostala javnost, dnevni tisk pa tudi obrtniški. Ne smemo pozabiti, da kar se je moglo danes zgoditi SHO, se jutri lahko zgodi kaki drugi organizaciji in zato je treba take ekscese že v načelu uničiti, oziroma pri ministrstvih storiti intervencije, da se kaj takega ne bo dogodilo več in pa tudi respektiralo prostovoljne borbene obrtniške organizacije, zato se v celoti pridružujemo stališču SHO.

Za ustanovitev zadružno industrije v Kranju. Pred nekaj časom se je vršil v Kranju sestanek po inicijativi g. dekana M. Škerbec-a, ki je tudi podal načelne smernice za osamosvojitve tekstilne industrije na zadružni podlagi, tako, da bi bil naš slovenski mali človek sam solastnik tekstilne industrije. Številna udeležba in navzočnost je pokazala pripravljenost za tako stvar, kar se bo pod vodstvom inicijatorja gotovo tudi izvršilo, ker je že dokazal z ustanovami na zadružni podlagi lepih uspehov. Pozdravljamo tako zamisel ter povdarjamo, da je v pravem pojmovanju zadrugarstva in z nesebičnim delom, delati za skupnost mogoč uspeh tudi v najtežjih časih, toda, pod pogojem discipline, ki je glavni predpogoj pri drugih za uspehe.

Obrtniki, ki prevzemajo hranilne knjižice

za delo, naj se glede prodaje istih obračajo na mojo pisarno, ki jih vnovič po dnevnem tečaju takoj v gotovini. **Alojzij Planinšek, Beethovnova ul. 14/I.** Telefon 35-10

„Nov cenik za razno mizarско orodje pošljem, po želji brezplačno, vsakemu mizarju!“

ŽELJEZNARIJA RADAN, ZAGREB
PETRINJSKA ULICA BROJ 13

Razgrnitev davčnih odmer — pridobnine obrtnikov za leto 1936 v Ljubljani

Na mestnem poglavarstvu v Ljubljani (magistrat), Mestni trg, (ekspedit) je razgrnjen razpored pridobnine na vpogled strankam do 14. t. m. za sledeče stroke, katerih obravnava bo po tem vrstnem redu pred davčnim odborom:
Dne 18. junija 1937 čevljarji;

- „ 19. „ „ krojači, šivilje;
- „ 21. „ „ brivci, pleskarji in slikarji, pečarji, krovci, vodnjakarji, krznarji, tkalci, klobočarji, kartonaža, knjigovezi;
- „ 22. „ „ mizarji, lesna stroka — razni, sedlarji in torbarji, ščetarji, tapetniki in modistinje;
- „ 23. „ „ pletilje in vezilje, pekarnarji, fotografi, urarji, zlatarji in pasarji, slaščičarji, medicarji — izdel. kandičev, steklarji, brusilci stekla;
- „ 24. „ „ kleparji, kotlarji, vod. instalaterji, elektroinstalaterji, zidarski mojstri, ključavničarji, kovači in mehaniki, dimnikarji;
- „ 25. „ „ mesarji.

Opozarjamo vse obrtnike prizadetih strok naj v lastnem interesu pregledajo svojo odmero ter pri članih davčnega odbora oziroma na dan razprave osebno prisostvujejo ter stavijo svoje ugovore. Pripominjamo, da morajo utemeljiti sloveti na točnih podatkih. V slučaju, da želi kdo kakih pojasnil, je za to naše uredništvo rade volje na razpolago.

Zastopanje slovenskega obrtništvu. Pristaši g. Rebeka oziroma njegove „Zveze obrtnih društev“ si često legitimacijo jemljejo, kakor da bi bili edini in izključni predstavniki slovenskega obrtništvu, kakršne se tudi povsod predstavljajo. Priporočamo g. zastopnikom, naj tako šopirjenje s pavovim perjem opuste, sicer naj si pripišejo posledice, če bodo kdaj, kje pred dejstvo postavljani. — Predstavljate samo sebe in to si zapomnite, masa pa Vam je že zdavnaj obrnila hrbet, zato je ne izrabljajte!

Tiskali J. Blasnik na nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

URADNI ODLOKI IN SPOROČILA

Zaposlenje imetnikov obrtniških obrti kot pomožnih oseb in izvajanje obrtniških del po strokovnih delavcih industrijskih podjetij. Kraljevska banska uprava Savske banovine je poslala Obrtni zbornici v Zagrebu sledečo rešitev:

Na tamošnje vprašanje po katerem neko združenje prosi pojasnila, če obstoje kakšne zakonske zapreke, da imetniki obrtniških obratov, v konkretnem slučaju imetniki malih zidarskih obrti, morejo istočasno biti zaposleni kot pomožno osebje pri drugih imetnikih obrti, v tem slučaju gradbenih obrti, kakor na tamošnje prejšnje vprašanje, če morejo strokovni delavci industrijskih podjetij istočasno opravljati samostojno obrtniško delo, se sporoča, da imetniki obrtniških obrti ne morejo stopiti v delo drugih imetnikov obrtniških obratov, kot pomožno osebje, dokler predhodno ne izroče ali opuste svoje pooblastilo oziroma dovolilo, ker se v smislu odstavka 1. § 1.

Vsakovrstno orodje in stroje

za vsako obrt, kakor tudi za zgradbe potrebni material; železne nosilke, betonsko in palično železo, cement, vse vrste pločevine, strešno lepenko, štukaturje, vodovodne cevi, železne peči in štedilnike v običajni in emajlirani izpeljavi, okovje, tehnične potrebščine ter hišno in kuhinjsko opremo v prvovrstni kakovosti dobite najceneje v največji izbiri pri znani Vam tvarki;

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in vsakovrstnimi stroji v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 16

Postrežba solidna in točna po najnižjih dnevnih cenah

„Indus“ družba z o. z. Ljubljana

tovarna usnja, jermen in usnjatih izdelkov

Telefon inter. 25-28

Telegrami „Indus“ Ljubljana

Izdeluje vse vrste kože, pogonska jermena za vse industrije in poljedelske stroje, kakor tudi razne konfekcijske izdelke, kot aktovke, šolske mape, gamaše, denarnice, razne vojaške in lovske potreščine in dr.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Novo vloge: Din 67,000.000.—

oproščene stare „ „ 72,000.000.—

Skupaj Din 139,000.000.—

Novo vloge vsak čas izplačljive brez vsake omejitve.

Za vse vloge jamči

Mestna občina Ljubljanska